

Siltā, aukstā, saulainā, lietainā, darbīgā, vienmuļā vasara beigusies. Katram tā savādāka, katram sava. Un tieši tāda mums priekšā arī mācību sezona. Mūsu kopīgais mērķis – jaunatne. Kāda tā būs nākotnē, lielā mērā atkarīgs no mums – pedagogiem. Vai jaunatne būs muzikāla, profesionāla, radoša, aktīva, emocionāla, atvērta pozitīvajam vai inerta, vienaldzīga, nedroša, bailīga. Darīsim savu darbu radoši aizrautīgi, profesionāli un ar mīlestību, saņemot to vēlāk simtkārt atpakaļ. Jo pozitīvais vairo pozitīvo. Tas, protams, nenozīmē, ka mūsu dzīve būs kā paradīze, bet mēs tai varam tuvoties – ar savu sirdi, domām, darbiem. Lai veiksmīgs un radošs jaunais mācību gads!

Ilze Dāve

Partitas redaktore

MŪZIKAS SKOLU LOMA, NOZĪME, VIETA

Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācijas secinājumi

- Skola spēcīgi attīsta bērna abas smadzeņu puslodes (sevišķi, instrumenta spēle, kura vienlaikus noslogo intelektuālo darbību ar fizisko – viss ķermenis, mugurkauls, elpa, abas rokas, abas kājas), kas vēlāk atspoguļojas un dod efektu ne tikai emocionālajā, bet arī loģiskajā un radošajā domāšanā.
- Skola pieradina bērnus pie disciplīnas un regulāra darba, kas mūsu tehnoloģiju laiskajā režīmā ir laba lieta; līdz ar to tiek ierobežota arī bezjēgas klaiņošana pa ielām.
- Skola audzina Latvijas mūzikas amatierus (orķestri, kori, folkloras kopas, solisti), mūzikas pazinējus un mīļotājus, vienkārši inteligentus pilsoņus; neaizmirsīsim par

Dziesmusvētkiem un tautas (amatieru) orķestriem; cerēt, ka mūsdienās Dziesmusvētki iztiks bez mūzikas skolām ir naivi (atceramies, ka pirmajos Dziesmusvētkos piedalījās tikai 1000 dziedātāju (bez orķestriem) ar ļoti vienkāršu repertuāru).

- Skola dod ļoti labus mūzikas profesionālos pamatus, līdz ar to, Latvijai un pasaulei – ievērojamus mūziķus (instrumentālistus, vokālistus, diriģentus); Latvija šodien izceļas ar lielu spilgtu mūziķu īpatsvaru.
- Skola bieži vien ir nozīmīgs (dažreiz, pat vienīgais) kultūras centrs, sevišķi, mazajās pilsētiņās vai ciematos; tas ir ārkārtīgi svarīgi mūsdienu lauku izmiršanas apstākļos.

Kad Tev nav spēka tālāk iet,
Par Tevi tālāk dodas zieds.
Tam līdzī steidzas bišu spiets,
Un tālāk putnu bari dzied.
Viss bezgalībā tālāk iet-
Kad Tev nav spēka tālāk iet...

Imants Auziņš

MĀRA OZOLA

(16.11.1948- 30.07.2015.)

Pašā vasaras plaukumā negaidīti aprāvējis Ķekavas mūzikas skolas klavierspēles skolotājas Māras Ozolas mūžs. Viņas darba mūžs aizvadīts, strādājot gan Jūrmalas mūzikas skolā, gan Rīgas Pedagoģiskajā skolā, bet pēdējie 26 gadi aizvadīti, mācot klavierspēli Ķekavas bērniem. Diemžēl jaunais mācību gads aizsāksies bez Māras, kuras profesionālais un dvēseliskais ieguldījums paliks viņas audzēkņos un kolēģu siltā piemiņā.

Domes ziņas vasarā 2015

Šogad jūlija sākums pagāja XI Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētku zīmē. Piecu gadu gatavošanās cikls sasniedzis savu kulmināciju un svētki varēja sākties. Bijām priecīgi un patīkama satraukuma pārņemti, jo svētkus tiešām gaidījām, to sagatavošanā ieguldīts milzīgs darbs. Starp daudzajām aktivitātēm LMIIA domnieki izbrīvēja dažas stundas, lai 6.jūlija rītā tiktos Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijā uz LMIIA Domes sēdi. Vakarā paredzēts lielais „Tūkstošbalsu simfonijas” koncerts Lielajā ģildē. Uz skatuves rindosies mūzikas skolu simfoniskie orķestri un tas būs liels notikums daudzu bērnu muzikālajās gaitās. Skaidrs ir tas, ka neviens mūzikas instruments bez mācīta mūziķa pats neskanēs. Kā labāk sagatavot nākamās profesionālās simfoniskā orķestra vai pūtēju orķestra mūziķus? Šie Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un deju svētki joprojām palikuši neizvērtēti, par muzikālajām vērtībām drīzāk piemirstot.... Svētki atkal uzjundīja jautājumu, kāda ir mūzikas skolu loma dziesmu svētku kustībā?

Diemžēl tik labi tomēr mūzikas skolām neklājas, jo trūkst finansējuma. LMIIA domes priekšsēdētājs Aivars Broks turpina LMIIA saraksti ar Kultūras ministri Daci Melbārdi par grozījumu sagatavošanu Ministru kabineta 2011. gada 27.decembra noteikumiem Nr.1035 „Kārtība, kādā valsts finansē profesionālās ievirzes mūzikas, mākslas un dejas izglītības programmas”, jo mūzikas skolām piešķirtais finansējums neatbilst akreditēto programmu īstenošanai. A.Broks izteica priekšlikumu, uzaicināt Kultūras ministri D.Melbārdi uz profesionālās ievirzes un profesionālās vidējās izglītības iestāžu direktoru sapulci šī gada 28.augustā, lai ministre varētu sniegt skaidrojumu, kāpēc netiek ieviesti mūzikas skolām tik nepieciešamie

iepriekš minēto Ministru kabineta noteikumu grozījumi.

Satraukumu un neizpratni rada Ministru kabineta noteikumu projekts „Pedagogu darba samaksas un valsts finansējuma pedagogu darba samaksai aprēķināšanas un piešķiršanas noteikumi” Profesionālās ievirzes skolām. Projektā ir būtiskas nepilnības, neprecīza terminoloģija saistībā ar pedagogu profesijas nosaukumiem. Atbilstoši Profesiju klasifikatoram, projektā būtu jāiestrādā termins „profesionālās ievirzes skolotājs”.

Otrkārt, pedagogu darba samaksas aprēķināšanas kārtībai jābūt vienotai neatkarīgi no iestādes padotības. Arī atalgojuma apmērs ir nevienlīdzīgs starp nozarēm. Skaidrojumu prasām arī par direktoru kā pedagogu darbu. To atļauj, bet atalgojums nepienākas. Driest strādāt par velti, bet strādāt par atalgojumu - nē!

Nākošais – par domājamo kontaktstundu skaitu. Ja pieļaujama kontaktstundu skaits pedagogiem būs 28 stundas nedēļā, mūzikas skolas sāpīgi izjutīs pedagogu trūkumu. Mums jābūt aktīviem šī jaunā projekta apspriešanā, pirms tas tiek ieviests.

2015.gada 3.jūnijā darbu uzsākusi Kultūrizglītības padome. Padomes sastāvā uzaicināts darboties arī LMIIA domes priekšsēdētājs Aivars Broks. Pirmajā padomes sēdē pārrunātas aktualitātes un prioritārie uzdevumi kultūrizglītības jomā.

Kāds būs jaunais 2015./2016. mācību gads, vai varēsīm visu uzmanību veltīt mācību procesam un mūsu audzēkņu izglītošanai? Novēlu mūzikas skolām iespēju radīt labus apstākļus jauno mūziķu skološanā un audzināšanā! Mums visiem – skaistu radošu ideju piepildījumu!

Ligita Zemniece,

Tukuma mūzikas skolas direktore

II mūzikas un mākslas festivāls „Zaļais stars”

Pāvilostas Mūzikas skolas audzēkņiem pavērusies iespēja apliecināt savu varēšanu mūzikas un mākslas festivālā „Zaļais stars”. Piektdien, 24. jūlijā, Sakaslejas baznīcā uz Nakts koncertu aicināja Sakaslejas Ērģeļu un mūzikas attīstības fonds. Koncertā piedalījās Zigfrīds Muktupāvels, Ance Krauze, Valdis Indrišonoks, Jānis Pelše, Pāvilostas novada sieviešu koris, Liepājas zvanu ansamblis “Campanella”, Dzintars Beitāns, Sakas vokālais ansamblis, Pāvilostas Mūzikas skolas audzēkņi Gabriela Vagočiņa- Vagule, Elina Freidenfelde, Mihaēls Doroņins, Krista Ziemele, Loreta Krafta un pedagogi Dace Bērzniece, Jeļena Doroņina un pats koncerta idejas autors Uldis Marhilevičs.

Jau no 2010. gada mūsu skolas audzēkņi un pedagogi divas reizes gadā piedalījās fonda rīkotajos labdarības koncertos. Pēc mūziķa Ulda Marhileviča ierosinājuma 2014. gadā populāri mākslinieki apvienojušies pirmajam Pāvilostas mūzikas un mākslas festivālam „Zaļais stars”, kurā muzicējam arī mēs. Katrs mācību gads mums ir dažādu koncertu, konkursu un festivālu bagāts gan Kurzemes reģionā, gan novadā, spējam tik uzstāties. Gandrīz visi skolas audzēkņi gūst koncerta uzstāšanās praksi un pieredzi. Daudz laika un pūļu ieguldīts, lai pienācīgi sagatavotos. Tā ir liela uzdrīkstēšanās un prieks par savu audzēkņu panākumiem katram pedagogam.

Pāvilostas Mūzikas skolas direktore
Inga Šnore

Koknese

Aiziet vasara pār kalnu,
Aiziet puķēs dusēt,
Līdz pat jaunam pavasarim
Viņai sēklās klusēt.

Meitenes un zēni prasa:
„Kur ir mūsu somas?
Šodien jāsāk lasīt, rakstīt,
Domāt gudras domas.”

Arī es uz skolu skrienu,
Steidzos pretī draugiem,
Tā mēs gadiem katru dienu
Visi kopā augam.

Šo, mazliet naivi bērnišķīgo dzejolīti, esmu sagatavojusi 1.septembra svinīgajam pasākumam. Paredzot, ka tiks teiktas uzrunas ar patosa pilniem tekstiem, pašai gribas sākt sarunu par priekšā stāvošo mācību gadu tieši šādi.

Tavu skādi! Šogad bija jāiztiek bez vasaras, bez vasaras tās krāšņākajā izpausmē – silta un saulaina laika, vilinošajiem upju un ezeru ūdeņiem. Jāpriecājas, ka puse jūlija pagāja XI Skolēnu Dziesmu un deju svētku zīmē un bērniem tika kopabūšanas prieks!

Neanalizēšu visas ar šo pasākumu saistītās problēmas un problēmiņas – par tām tiek nemitīgi debatēts, vien varu teikt, ka Kokneses Mūzikas skolas kora dalībnieki, no svētkiem pārbrāukuši 13.jūlija naktī, visi kā viens apgalvoja, ka viss bija lieliski!

Carnikavas Mūzikas un mākslas skolas vasara

Laiks paiet ātri un strauji tuvojas jaunais mācību gads. Kas izdarīts?

Vasaras periodā tika pabeigta un labiekārtota sitaminstrumentu klases mācību telpa, kā arī izveidotas divas jaunas mācību telpas, maksimāli izmantojot skolas ēkas iespējas, taču mācību klases tomēr ir daudz par maz, paredzot vēl audzēkņu pieplūdumu augusta beigās.

Skolā darbu sāks vismaz divi jauni pedagogi, kuri pasniegs klarnetes un sitaminstrumentu specialitātes, kā arī, paplašinoties ģitāras klasei, būs jādodomā par pasniedzēju šai specialitātei un jaunu pasniedzēju klavieru specialitātē.

Turpinās mūzikas instrumentu iegāde jaunajam 2015./2016. mācību gadam (klarnete, saksofons, trompete, kā arī sitamie instrumenti, to aksesuāri) un galve-

nais ir -gatavošanās Carnikavas centrālajiem svētkiem – Nēģu svētkiem, kuri notiks 22.augustā ar svinīgu gājienu, pasākumiem, ar skolas jauno karogu, kura izstrādē pagājušā mācību gada izskaņā piedalījās viss skolas kolektīvs un kurš pirmo reizi būs redzams tieši Carnikavas svētku laikā.

Personīgi par pieredzēto ģenerālmēģinājumā noslēguma koncertam Mežparkā 11.jūlijā:

vajadzētu vienreiz saprast svētku organizāciju un kā bērni nav pieaugušie un saprātīgi aprēķināt viņiem slodzes, izturības pakāpes atkarībā no bērnu vecuma, mēģinājumu grafika sabalansētību utt., aplāpēt savas lieluma ambīcijas. Uzskatu, ka nav pieļaujams likt bērniem ciest „dziesmu svētku idejas vārdā”, kā to

Tik daudz pozitīvu emociju, savilņojuma, mūzikas maģiskais spēks bija tas, ko bērni minēja kā argumentu dalībai arī nākamajos Dziesmu svētkos!

2015./2016.mācību gads Kokneses Mūzikas skolai būs jubilejas gads- skolas 25-gade!

Jau septembrī kalsim plānus svinībām, kuras paredzamas gada garumā ar noslēdzošo pasākumu 2016.gada pavasarī. Pulcināsim savus absolventus, kuru skaits tuvojas diviem simtiem. Absolventu vidū ir lieliski mūziķi, kuri turpina darboties mūzikas jomā, tomēr nevienu šobrīd negribu īpaši izcelt, jo mums mīļi ir viņi visi. Kopā esam nogājuši ceļu no „... pirmajiem soliņiem, vēl bikliem, nedrošiem- līdz skaņu putna lidojumam.” (rindas no Kokneses Mūzikas skolas Himnas, kuru dziedam katrā skolas svinīgajā pasākumā un dziedāsim arī 1. septembrī.) Patreizējiem skolas audzēkņiem un pedagogiem padarāms skaists un atbildīgs darbs – prezentēt skolā apgūstamās programmas. Te nu vaļa izdomai un atraktivitātei! Jubilejas noslēguma pasākums paredzēts 2016. gada 1.jūnijā.

Visiem novēlam skaistiem notikumiem bagātu, interesantu, aizraujošu Jauno mācību gadu!

No sirds priecāsimies par katru viesi skolas svinībās pavasarī. Mīļi aicināti uz Koknesi 2016.gada pavasarī!

Kokneses Mūzikas skolas direktore
S.Cīrule

pieļāva daži svētku virsvadītāji. Šobrīd notiek, manuprāt, aizraušānās ar gigantismu - „vairāk, iespaidīgāk, skaļāk, varenāk utt.” Tas sāk atgādināt „pazīstamus” masu pasākumus, kas ir bijuši jau bagātīgi redzēti pagājušajā gadsimtā un kā redzams, turpina dzīvot arī šodienās.

Piezīme - bija iespēja personīgi iepazīties ar sauso pārtikas paciņu - ledus tējas dzeramo, gurķi, ābolu, pāris maizes šķēlēm, fasēto gaļu, kurai pēc nedēļas beidzās derīguma termiņš...bez komentāriem.

Bet kopumā par dziesmu svētkiem - daudz kas bija ļoti labs un vērtīgs un atbalstāms.

Igors Doriņš
Carnikavas Mūzikas un mākslas skolas direktors

Pēc XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem

Svētki visas Latvijas skolniekiem, Latvijas kultūras tradīciju pārmantojamības ceļš vai pieaugušo ambīcijas.

Pēc XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku izskanēšanas, es, kā skolotāja, kura kopā ar mūsu pūtēju orķestri ir piedalījies jau vairāku skolēnu Dziesmusvētku sagatavošanas procesā, droši varu teikt, ka šie svētki ir kļuvuši par rīkotāju ambīciju apmierināšanas vietu un veidu.

Noteicošais sen jau vairs nav skolnieks, kuram caur svētku sagatavošanas procesu jāiepazīstas ar Latvijas kultūras tradīcijām un, izaugot, jānes tās tālāk nākamajām paaudzēm, bet vadītāju ambīcijas: ĀTRĀK, AUGSTĀK, TĀLĀK! Nu kā lai savādāk nosauc absolūto vēlmi iegūt I pakāpes Zelta diplomus koru kolektīvu noslēdzošajās skatēs, vēlmi deju izturēt bezjēdzīgo sacensību, kurā pat I pakāpes skatē vairs nav garantants, lai nokļūtu līdz Daugavas stadiona laukumam, lai kļūtu par mazu skrūvīti kopējā priekšnesumā (savu ieguldījumu lielajā zīmējumā var apskatīt tikai koncertu ierakstā).

Ja šoreiz pēc Ģenerālmēģinājuma koncerta Mežaparka Lielajā estrādē, Izglītības Ministre Māriete Seile pieņēma lēmumu atcelt Dziesmusvētku gājieni, tad manā sapratnē, tas bija vienīgais veids, kā piespiest Dziesmusvētku organizatorus beidzot apstāties un padomāt: KURP EJAM! Jā, deju izturēt neizprotams lēmums. Viņiem šoreiz koncerti beidzās agrāk, kā iepriekšējās svētkos un Gājieni jau bija noslēguma akords. Neizprotams pašvaldību darbiniekiem, jo vairākiem no viņiem izpalika gods pagozēties TV ekrānos, jo neesot taču bijuši nevienī svētki, kur kāds nenogūbtu, bet tik saprotams koru vadītājiem, kuri bija spiesti sūtīt savus sasirgušos dalībniekus ātrāk mājās un atpūtināt pārējos pirms noslēguma koncerta. Jā. Mēs Ķeguma komercnovirziena vidusskolas 5. -12. klašu kora un Birzgales pamatskolas pūtēju orķestra vadītāji bijām to, pēc TV izskanējušajiem datiem 2% pašvaldību skaitā, kuri negājām Gājienā, tā uzņemoties atbildību par saviem audzēkņiem un arī izrādot savu protestu pret šo svētku tapšanas procesu.

Kāpēc pret procesu? Sajūta tāda, ka Latvijā kultūras kontekstā šobrīd nav nekā svarīgāka par Dziesmusvētkiem un sakarā ar to, mūžīgo gatavošanos starpposmos. Ja ieskatās kalendārā, tad daudziem

vadītājiem un arī dalībniekiem tie ir ik pārgadus, jo jāpiedalās gan pieaugušo Dziesmusvētkos, (lielākajai daļai pūtēju orķestru un arī citiem), gan skolēnu Dziesmusvētkos. Tātad ik pārgadus dalībnieki cenšas savu virsvadītāju iedvesmoti un vadītāju izdresēti sasniegt arvien jaunus un jaunus mākslinieciskus mērķus, lai visi atkal un atkal pulcētos Rīgā un piedalītos nu jau neskaitāmos koncertos. Ja skatītāji par centrālajiem uzskata Deju lielkoncertus Daugavas stadionā un Noslēguma koncertu Mežaparka Lielajā estrādē, tad daudzi dalībnieki vēl ir paspējuši sagatavot simfoniskās mūzikas programmu, Garīgās mūzikas programmu, kokļu spēles programmu, parādīt folkloras priekšnesumus, kur nu mūsdienu dejas izrādes, teātra māksla, vizuālā māksla un gan jau vēl kāda manis nepieminēta joma. Tieši tāda paša profila koncerti šobrīd notiek gan Pieaugušo Dziesmusvētku laikā, gan Skolēnu Dziesmusvētku laikā. Tas nozīmē, ka aptuvenais kopējais dalībnieku skaits abos svētkos ir vienāds. Padomājot proporcionāli uz iedzīvotāju skaitu valstī un to vecuma proporcijām, jāsecina, ka skolas vecuma bērnu skaits ir daudz mazāks, kā pieaugušo skaits, bet viņu svētku koncertu daudzums vairs nemaz neatšķiras no pieaugušo svētku koncertu kopējā skaita. Tātad skolēni, daudz vairāk kā pieaugušie, ir saviem svētkiem gatavojušies ar 2 vai pat 3 kolektīviem un arī svētkos viņi bieži vien piedalās dažāda profila koncertos. Simfoniskā orķestra mūziķi var paspēt vēl piedalīties pūtēju orķestrī un uzkāpt uz Mežaparka Lielās estrādes skatuves noslēguma koncertā. Garīgās mūzikas koncerta dalībnieki bija arī Mežaparka estrādes koncerta dalībnieki. Mūsdienu dejas koncerta dalībnieku daļa uzstājās arī Daugavas stadionā. Kur nu vēl jāpaspēj uz ielu koncertiem ar dažnedažādām programmām! Vadītāji to visu veikli pašsaprotaim kategorijai, bet ne cīņās ierocim.

un skašu laiks. Ka pievērsšanās tā brīža karstākajai aktualitātei pilnībā grauj ikdienas režīmu, kurā mācību process tomēr neapstājas un arī pārējo kolektīvu vadītāji vēlas regulāri turpināt ikdienas darbu. Tieši šādi izskatās gatavošanās Dziesmusvētkiem daudzās skolās, kur izmantotas visas interešu izglītības iespējas izveidojot maksimāli daudz kolektīvu, bet nepadomājot par bērniem, kas notiks ar viņiem Dziesmusvētku laikā.

Vēlreiz par ambīcijām. Vai Pieaugušo Dziesmusvētku rīkotāji kādreiz ir salīdzinājuši, kādu atalgojumu saņem pieaugušo kolektīvu vadītāji un kādu skolu koru, deju kolektīvu, pūtēju orķestru vadītāji? Nemaz jau nerunājot par atbildību pedagogiem 5 dienas 24 stundu režīmā esot atbildīgiem par saviem skolēniem. Ir vērts salīdzināt. Cik tālu ar savām ambīcijām var iet pašizdzīgs skolotājs!

Te es redzu ļoti bīstamu tendenci, kas ir diezgan tipiska vispārējai izglītībai: pašiem daudz nedomāt, neanalizēt, piedalīties sistēmā, gan jau augstāk stāvošie visu zinās labāk.

Zinot, ka izglītība nevar pastāvēt bez noteikta daudzuma zināšanu apguves un, kā neatņemamai izglītības sastāvdaļai jābūt fiziskajai attīstībai caur sportu, deju, kā arī garīgajai attīstībai caur mūziku, mākslu, nedrīkst Dziesmusvētku tradīciju pārvērst par sacensību pāri „liķiem” visdažādākajās tā izpausmēs, kur uzvar nekaunīgākais, bet jaunās paaudzes garīgā un fiziskā veselība atstāta otrajā plānā. Nekad pieaugušie Dziesmusvētki sagatavošanas procesā nepieņem konkurences ziņā tādus apmērus, kā tas ir, gatavojoties Skolēnu Dziesmusvētkiem. Varam runāt par konkurenci, kā pasaules attīstošo spēku, ar ko sastapsies ikviens jaunās paaudzes pārstāvis, bet kultūras tradīcijas un konkurence nedrīkst būt blakus nostatāmas lietas. Kvalitātei ir jābūt pašsaprotaim kategorijai, bet ne cīņās ierocim.

Ja deju kolektīvu vadītājiem patiešām visaugstākā balva šķiet nokļūšana deju Daugavas stadionā, un ir zināms, ka lielākā daļa šo mērķi nevarēs realizēt, varbūt jau savlaicīgi varētu sākt izvēlēties ielu koncertus, lai netraumētu ne vadītāja, ne dalībnieku psihi. Varbūt jāveido Teletilti ar visiem Latvijas novadu centriem, kuros dzied pilnīgi visi skolu kori, kuri gatavojušies Dziesmusvētk-

iem, lai turpmāk izvairītos no Dziesmusvētku estrādes pārslogošanas. Varbūt Gājienos jāiet 3 dienas, ja tas tiek atzīmēts kā centrālais Dziesmusvētku pasākums. Varbūt jāiet katru gadu, ne tikai Dziesmusvētku gados. Tad goda loma būtu piešķirta pilnīgi visiem Latvijas iedzīvotājiem, kuri svētku tērpā vēlētos piedalīties Gājienā pa Rīgas centrālo ielu. Varianti ir. Tikai nedrīkst kā strausi iebāzt galvu smiltīs un izlikties, ka ar šo nācījas tradīciju – Dziesmusvētkiem, viss ir kārtībā, un nav jāizdara secinājumi un nozīmīgas korekcijas.

Vēl par repertuāru. Šoreiz par pūtēju orķestru repertuāru. Ja tie ir tautas svētki, tad nedrīkst lielākā daļa no programmas būt sarežģītas grūtības pakāpes, ko nevar uztvert nedz dalībnieki, nedz vēlāk arī klausītāji. Visskaistākie un aizkustinošākie ir tieši tie momenti, kad koncertos, kuros piedalās tik liels dalībnieku skaits, viens otru spēj atbalstīt. Kad ir padomāts, pirmkārt, par katra dalībnieka pašsajūtu, jo tieši no viņa katra ir atkarīgs kopējais priekšnesums un tad par klausītāja līdzpārdzīvojamību iespējām. Lai nesanāk tā, kā jutos šogad es, esot uz laukuma kopā ar savu orķestri un izjūtot milzīgu pazemojumu. Horeogrāfe

neritmiski rādīja kustības ar instrumentiem, (kas, manuprāt, pats par sevi nav īpaši saprātīgi, ņemot vērā instrumentu vērtību, un pie tiem piestiprināto nošu kompleksu izmaksas) priekšā stāvošajiem orķestriem, kuri neatskaņoja konkrēto skaņdarbu. Neredzot diriģentu, sarežģītā partitūra: R. Paula „Vella kalpi” ar dažādām tempa maiņām sāka šķobīties. Protams, ierakstā viss izklausījās labi, jo apskaņots bija tikai profesionālais centrālais orķestris, kurš visu nospēlēja bez kļūdām, bet sajūta bija nepatīkama. Neskatoties uz lielo mēģinājumu un koncertu slodzi, tomēr tika izjūsts arī savilņojums, izskanot I. Kalniņa mūzikai no kinofilmās „Pūt vējiņi” J. Raslava instrumentācijā. Koncerta izskaņā skanot R. Paula mūzikai no teātra izrādes „Draudzes bazārs” beidzot publika varēja arī pakustēties un padungot līdzī atpazīstamās melodijas. Noslēguma koncertā Mežaparka Lielajā estrādē biju patiesi priecīga, kad no pūtēju orķestru uznāciena tika izņemta Alfrēda Kalniņa „Karodziņu polonēze”. Šis skaņdarbs bija jāatskaņo apstākļos, kad mūziķiem acīs spīdēja prožektoru gaisma un diriģentu saskatīt nebija iespējams, toties skaņdarba partitūra veidota ar mainīgiem tempiem un

ar vairākām cezurām, kad diriģenta žesta redzamībai ir izšķiroša loma skaņdarba kvalitātam atskaņojumam.

Ir patīkami, ka muzikoloģe Inese Lūsiņa novērtējusi pūtēju orķestra koncertu „Tauris sauc” Ķīpsalas izstāžu zālē, kā „pūtēju mūzikas renesansi”. Tomēr. Zinot „aisberga” neredzamo daļu un daudzās sasāpējušās problēmas, īpaši ar metāla pūtēju izglītošanu, tomēr nespēju izjust gandarījumu par šiem Dziesmusvētkiem.

Veros XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētku katalogā redzamajās neskaitāmajās smaidošajās sejās, kuri piedalījušies svētku tapšanas procesā un nodrošināšanā un domāju: vai nākamajā reizē „atkal klupsim uz tiem pašiem grābekļiem?”, vai tomēr izdarīsim secinājumus un rikosimies savādāk. Nav noslēpums, ka simfoniskās mūzikas koncertu, garīgās mūzikas koncertu, koklētāju koncertu un visbeidzot pūtēju orķestru koncertu sagatavoja galvenokārt Latvijas Mūzikas skolu audzēkņi, un daudzi no viņiem vēlāk iekļāvās dziedātājos un deju dejotājos.

Līga Paukste,

Birzgales Mūzikas skolas skolotāja, Birzgales pamatskolas pūtēju orķestra diriģenta palīdze dažādos jautājumos

Vītolēni

Pamazām es dzīvoju,
Pamazām Dievs palīdz,
Pamazām bite nesa
Pa vienam ziedīņam.

Tā ar Dieva svētību pamazām ir attīstījušies arī bērnu un jauniešu radošā vasaras nometne *Vītolēni*, kas jau trīspadsmito vasaru piepildīja Gaujienas radošo auru ar priecīgām bērnu balsīm un mūzikas skaņām. Šoreiz nometnē pulcējās 120 bērnu no dažādām Latvijas malām, lai kopā muzicētu un lietderīgi pavadītu laiku vasaras brīvdienās.

Nedēļa pagāja spraigā darba ritumā un aktīvos brīvā laika pavadīšanas pasākumos: vītolēni devās izpētīt Gaujienas dabas taku, spēlēja sporta spēles, veica āķīgus uzdevumus nakts trasītē, papildus nometnes kopējai koncertprogrammai sagatavoja repertuāru dažādu ansambļu sastāvā, kā arī gatavoja solo priekšnesumus Nakts koncertam un Brīvajai skatuvei, kur radoši izpausties tika aicināts ikviens vītolēns. Nemainīgi katru gadu nometnes dalībnieki apmeklē arī Jāzepa

Vītola memoriālo muzeju „Anniņas”, kur gida Jāņa Krišjāņa vadībā viņiem ir iespēja pabūt komponista vasaras mājā, lai uzzinātu ko vairāk par J. Vītola dzīvi un labāk iepazītu viņa pienesumu latviešu klasiskajai mūzikai. Tikai pāris dienu pirms nometnes tapa arī vītolēnu himna, ko sacerējis Artūrs Kuzmins kopā ar Baibu Tauriņu.

24. jūlija vakarā pēc septiņām aktīvi pavadītām dienām vītolēni izpildīja pa šo laiku sagatavoto programmu nometnes noslēguma koncertā. Katru gadu neiztrūkstošā vītolēnu repertuāra sastāvdaļa ir latviešu tautasdziesmas, kas ne tikai palīdz jaunajai paaudzei iemīļot latviskās tradīcijas un atcerēties mūsu kultūru, bet arī iepazīstina ar latviešu dzīvesziņu un kultivē patiesās, no sentēviem mantotās latviskās vērtības.

Šovasar aprit tieši 10 gadi, kopš komponists Andris Riekstiņš sacerēja rokoratoriju „Pantu spēles” vītolēnu korim ar orķestri, tāpēc paša komponista vadībā atkārtoti tika izpildīts šis skaņdarbs. Tajā tiek apspēlētas dažādas ainiņas iz bērnu dzīves, izdzīvoti atgadījumi skolā, mežā, uz ceļa un dažādās citās vietās, kur bērniem atgadās dažādi jautri un neparasti notikumi. Koncertā tika atskaņotas arī J. Vītola dziesmas „Baltā bērza šūpulītē” un

„Dievs, mīlais tētiņ”, R.Dubras kompozīcija „Ave Maria”, V.Zilvera „Spēles dziesmiņa bērniņam”, A.Riekstiņa autordarbs orķestrim „Senās Rīgas dejas” un noslēgumā – par vītolēnu klasiku dēvētās J. ūsēna „Pūt, vējiņi” un U.Marhileviča „Tikai tā”.

Vītolēnu nometnē valdīja patikama atmosfēra, jo nometnes vadītājas Ilzes Dāves izveidotā komanda bija saliedēta un radoša, visiem zobratīņiem griežoties vienotā un saskanīgā ritmā. Nometnē kopā strādāja pieredzējuši pedagogi un studenti no Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijas, veidojot lielisku tandēmu. Paldies visiem skolotājiem, kas savas brīvdienas izvēlējās pavadīt kopā ar jaunajiem mūziķiem, mācot viņiem mūzikas mīlestību un iedrošinot radoši izpausties! Vītolēnu kora grupu prasmīgi vadīja Kristīne Circene kopā ar jaunajām un daudzsolosajām pedagoģēm Lāsmu Steinbergu, Laini Liepiņu un Daci Melveri. Ar pozitīvu humoru un atraktīvu pieeju orķestra dalībniekus vadīja komponists Andris Riekstiņš ar kolēģiem Baibu Tauriņu, Artūru Kuzminu, Aleksandru Maslovu, Helgu Lukševicu, Diānu Annu Zaharovu, Velgu Polinsku, Ēriku Miezi, Maiju Kļaviņu, Romānu Falķenšteinu un Miķeli Dzenušku. Patikams jaunums nometnē bija klavierspēles meistarklases izcilās pianistes un pedagoģes Ilzes Mazkalnes vadībā.

Kas gan būtu Vītolēnu nometne bez brīvprātīgajiem darbiniekiem! Viņi nepagurstoši rūpējās par vītolēnu brīvā laika pavadīšanas iespējām, azartiski darbojās dažādās radošās darbnīcās, kā arī aprūpēja un pieskatīja bērnu viņu ikdienas gaitās. Lai uzmundrinātu pirmgadniekus, kam nedēļu ilga prombūtne no mājām mēdz radīt skumjus brīžus, nometnes dalībniekus apciemoja vairākas svešzemju princeses un kāds pirāts, ceļu atpakaļ uz nometni beidzot atrada pirms 13 gadiem pazudušais vītolēns, un tika redzēti vēl citi pasaku tēli, kas ir neatņemama Vītolēnu nometnes sastāvdaļa.

25. jūlijā vītolēnu skaņajām balsīm pievienojās vēl 30 kora dziedātāji no Latvijas malu malām, lai kopā svinētu Jāzepa Vītola dzimšanas dienu un sadziedātos ar citiem kora grupām, kas uz Gaujienu brauca pat vairāk nekā trīssimt kilometru! Kori Gaujienā sāka ierasties jau no paša rīta, un tos pie ciema robežas sagaidīja un balsis ieskandināt aicināja vietējās tautumeitas. Visas dienas garumā Gaujiena sanēja no dažādo

dziesmu skaņām, jo svētku virsdiriģenta Mārtiņa Klišāna vadībā kori aktīvi gatavojās vakara koncertam.

Lai ienestu jaunas vēsmas, svētku gājienā pirmie devās vistālāk braukušie kori, un šogad pirmo reizi pie mums viesojās Vaiņodes novada jauktais koris. Koncertā skanēja J. Vītola klasiskās kora dziesmas, dažādu tautasdziesmu apdares, kā arī citu nozīmīgu latviešu komponistu dziesmas dažādos kora salikumos. Daļu no nedēļas laikā apgūtās mūzikas programmas atskaņoja arī radošās nometnes Vītolēni koris un orķestris, un šogad pirmo reizi Vītoldienu vēsturē koncerta noslēguma dziesmas tika izpildītas Vītolēnu nometnes orķestra vadībā. Koncerts izskanēja ar J.Vītola „Beverīnas dziedoni”, svētku goda virsdiriģenta maestro Edgara Račevska komponēto un diriģēto dziesmu par Gaujienu – „Te, kur avots” un J. Vītola „Gaismas pili”, pacilātām sajūtām pildot „Anniņu” estrādi un visu Gaujienu.

Gaujienas Jāzepa Vītola fonds sadarbibā ar Latvijas Nacionālo kultūras centru svētku ietvaros diriģentiem piedāvāja meistarklases izcilu personību vadībā: Inese Romancāne un Arturas Burke vadīja nodarbības balss aparāta trenēšanā un vokālajā higiēnā, un Mārtiņš Klišāns iestudēja diriģentu kora repertuāru.

Šīgada Vītolsvētku vadlīnija bija latvju raksts un zīmes, kas caurvija gan vītolēnu

noslēguma koncertu, gan arī J. Vītola mūzikas dienas noslēguma koncertu un stilizētu dekoru veidā greznoja visu „Anniņu” estrādes ieleju. Par latvju zīmju simboliku stāstījām arī koncertu klausītājiem un kopā ar viņiem dziedājām tautasdziesmas, minējām miklas, izspēlējām jokus un skandinājām dainas. Tā, dažādu paaudžu cilvēkiem kopā sadziedoties un saspēlējoties, jaunā paaudze pārmanto mūsu kultūru un mācās no priekšgājējiem.

Vītolēni sirsnīgi pateicas sponsoriem un atbalstītājiem – Valsts Kultūrkapitāla fondam, Vidzemes plānošanas reģionam, Gaujienas pagasta pārvaldei, Apes novada domei, A/S „Vidzemes papīrs”, A/S „Laima”, SIA „Lienama”, SIA „Intrad”, Jāzepa Vītola Latvijas Mūzikas akadēmijai, Latvijas Galda hokeja federācijai un Baibai Zvaigznītei no Reģionu televīzijas.

Pēc astoņām kopā pavadītām dienām un vairākiem koncertiem vītolēni ar asarām acīs šķīrās, lai gaidītu atkalsatikšanos pēc pavisam neilga laika rudens koncertā – 5. septembrī Smiltēnē un tad sāktu skaitīt dienas līdz nākamajai tikšanās reizei Gaujienā, kur nomainīgi visus atkal kopā sauks J. Vītola mūzikas gars un latviešu dziesmas mīlestība.

Liena Eglīte, Gaujienas Mūzikas un mākslas skolas skolotāja, Nometnes Vītolēni darbiniece

Mūzikas nodarbības bija labākais, ko vecāki jebkad bija darījuši tavā labā

Ja tavi vecāki kādreiz tavā bērnībā uzspieda tev regulāri apmeklēt mūzikas nodarbības, tu, iespējams, kādu reizi arī strīdējies ar viņiem par to. Varbūt tu negribēji iet, varbūt tev nepatika vingrināties. Bet mums šajā sakarā ir sliktas ziņas: Viņiem bija taisnība. Izrādās, ka visiem tiem bezgalīgiem mažora gammu vingrinājumiem un klavieru vingrinājumu atkārtojumiem bija savā ziņā neticama ietekme uz mūsu prātiem.

Psiholoģiskie pētījumi turpina atklāt arvien jaunus ieguvumus, ko mūzikas stundas sniedz mūsu prātu attīstībai. Viens neticami plašs pētījums, ko 2013. gadā veica Vācu Sociālās ekonomikas Komisija, izteica mūzikas nodarbību spēka būtību tik vienkārši cik spēja: „Mūzika uzlabo kognitīvās un nekognitīvās spējas divreiz efektīvāk nekā sports, teātris vai dejas.” Pētījumi atklāja, ka bērniem, kas nodarbojas ar mūziku, „ir labākas kognitīvās spējas un atzīmes skolā, un ir apzinīgāk, atvērtāki un godkārīgi.” Un tas ir tikai sākums.

Zemāk pieminētais saraksts ir tikai daļa no neuroloģiskiem ieguvumiem, ko spēj dot mums mūzikas nodarbības. Nemot vēlā šo neapveramo dažādību, ir grūti aptvert, ka šajā valstī ir joprojām bērni, kas savās skolās nesaņem augsta līmeņa mūzikas izglītību. Katram bērnam ir jābūt šai panākumu iespējai.

1. Tas uzlaboja tavas lasīšanas un runas prasmes.

Vairāki pētījumi atrada stingru saikni starp dzirdes un valodas spēju attīstību. Pētnieki no Ziemeļvesternas Universitātes atklāja, ka valodas apguve balstās uz piecām prasmēm: fonoloģiskā izpratne, runas uztvere troksnī, ritma uztvere, akustiskās darbības atmiņa, spēja iegaumēt skaņas paraugus.” Apskatot vairākus garantiskus pētījumus, tika atklāts, ka katra no šīm prasmēm tiek attīstīta un nostiprināta ar mūzikas nodarbību palīdzību. Pēc nejausības principa izvēlētie bērni, kas līdzās lasīšanas apguvei vingrinājās arī mūzikā, uzrādīja daudz labākus rezultātus nekā tie, kas saņēma nemuzikālo stimulāciju, tādū kā zīmēšana vai citas vizuālās mākslas. Tas izraisa tādas kā līdzjutības jūtas pret bērniem, kas nejausi tika izvēlēti apgūt mākslu.

2. Tas uzlaboja tavu matemātisku un telpas laika spriešanu.

Mūzika pēc būtības ir dzīli matemātiska. Matemātisko saikni nosaka intervāli, taustiņu izkārtojums un ritma iedalījums. Tāpēc tam ir jēga, ka bērniem, kas saņem augstā līmeņa mūzikas apmācību, pastāv tendence uz labāko rezultātu sasniegšanu arī matemātiskā. Tas notiek pateicoties uzlabotām abstraktām prasmēm orientēties telpā un laikā, ko iegūst jaunie mūziķi. Atsaucoties uz rakstu publicētu PBS Education, var apgalvot, ka šīs prasmes ir būtiskas sarežģītu problēmu risināšanā, kas rodas „arhitektūrā, inženierijā, matemātiskā, mākslā, spēles un it īpaši darbā ar datoriem.” Ar šīm prasmēm, kā arī uzlabojumiem runas un lasīšanas spējās, jaunie mūziķi var palīdzēt sev gūt panākumus jebkurā jomā, kur viņi vēlas ko sasniegt.

3. Tas uzlaboja tavas atzīmes.

2007.gadā Kansasas Universitātes mūzikas izglītības un mūzikas terapijas profesora Kristofera Džonsona pētījums atklāja, ka pamatskolas ar labākas kvalitātes mūzikas izglītības programmām sasniedza par 22 % labākus rezultātus angļu valodā un par 20% labākus rezultātus matemātiskā standartizētajos testos salīdzinājumā ar skolām ar zemākas kvalitātes

mūzikas programmām. 2013.gada pētījums, kas tika veikts Kanādā, atklāja to pašu. Katru gadu, kad rezultāti tika apstrādāti, skolēnu vidējās atzīmes, kas izvēlējās mūziku, bija augstākas nekā skolēniem, kas kā ārpusstundu aktivitāti izvēlējās ko citu. Kaut arī neviens no pētījumiem nepierāda noteikto cēloņsakarību, tie tomēr norāda uz stingru korelatīvu saikni.

4. Tas paaugstināja tavu IQ.

Kaut gan mūzika tiek uzskatīta par emocionālo mākslas formu, pārsteidz tas fakts, ka mūzikas nodarbības nodrošina lielākus panākumus akadēmiskajā IQ nekā emocionālajā IQ. Daudzi pētījumi atklāja, ka mūziķi parasti var lielies ar augstāku IQ līmeni nekā cilvēki, kas nenodarbojas ar mūziku. Ja arī mūzikas nodarbības negarantē, ka tu būsi gudrāks par cilvēku, kas neapgūst mūziku, tās noteikti padarīja tevi gudrāku nekā tu būtu bez tām.

5. Tas palīdzēja tev apgūt valodas ātrāk.

Bērni, kas sāk apgūt mūziku ļoti agri, attīsta spēcīgākas lingvistiskas spējas. Tas izpaužas sarežģītākā vārdu krājumā, niansētākā gramatikas izpratnē un augstākajā verbālajā IQ. Šīs priekšrocības ne tikai ietekmē bērna pirmās valodas apguvi, bet arī viņa spējas apgūt katru valodu, ko viņš mēģinās mācīties nākotnē. „The Guardian” ziņo: „Mūzikas nodarbības spēlē būtisku lomu svešvalodas apguvē, tās gramatikā, sarunvalodas izteicienos un vārdu krājumā.” Šis paaugstinātās valodas apguves spējas sekos audzēkņiem visu viņu dzīvi un izpalīdzēs viņiem, kad pieaugsušajā dzīvē viņiem vajadzēs apgūt jaunu valodu.

6. Tas palīdzēja tev kļūt par labāku klausītāju, kas tev noteikti noderēs, kad būsi vecāks.

Mūzikas apgušana padara cilvēkus par jūtīgākiem klausītājiem, kas var ārkārtīgi noderēt, kas cilvēki paliek vecāki. Mūziķiem, kas turpina spēlēt savu instrumentu, ne tik ātri pasliktinās „perifērā dzirde”. Viņi var izvairīties no „kokteiļu ballītes problēmas”, kā to dēvē zinātnieki, kad vecākiem cilvēkiem ir problemātiski izšķirt konkrētas balsis (vai mūzikas tonus) uz trokšņaina fona.

7. Tas palīdzinās novecošanas efektus.

Līdzās dzirdes procesa uzlabošanai, muzikālā vingrināšanās var arī palīdzēt kavēt kognitīvu spēju pasliktināšanos, kas nāk ar vecumu. Daži vissološākie pētījumi pozicionē mūziku kā efektīvu veidu, kā atvaīrīt plānpratību. Emoru Universitātes pētījumi atklāja, ka pat tad, ja mūziķi pārstāj spēlēt ar laiku, neuroloģiskā pārstrukturēšanas, kas radās, kad viņi bija bērni, palīdz viņiem labāk tikt galā ar „objektu identificēšanas, vizuāli-telpiskās orientācijas atmiņas un ātriem prāta procesa un elastības” testiem nekā to dara tie, kas nekad nav spēlējuši. Kaut gan pētījumu autori piebilda, ka mūziķiem bija jāspēlē vismaz 10 gadi, lai izbaudītu šos efektus. Cerams, ka tu turpināsi spēlēt vēl pietiekami ilgi.

8. Tas stiprināja tavus motoneironus.

Visu mūzikas instrumentu spēlēšana pieprasa augstā līmeņa pirkstu veiklību un precizitāti. Vingrināšanās attīsta motoneironus līdz neticamai pakāpei, un no tā gūtas labums var tikt pielāgots plašā mērogā, attīstot nemuzikālās prasmēs. Pētījums, kas 2013.gadā tika publicēts Neurozinātnes Žurnālā, atklāja, ka bērni, kas sāka spēlēt līdz 7 gadu vecumam, daudz labāk veica kustību vingrinājumus nekā tie, kas nenodarbojas ar mūziku. Iedarbība agrā vecumā veido savienojumus lielajā smadzeņu saiņā, kas nodrošina stingru pamatu, uz kā vēlāk var tikt veidoti

kustību treniņi.

9. Tas uzlaboja tavu darba atmiņu.

Mūzikas apmācības lielu lomu spēlē darba atmiņā (jeb īslaicīgā atmiņā). Un liekas jo vairāk kāds praktizējas sava instrumenta spēlē, jo attīstītākā kļūst viņa īslaicīgā atmiņa. 2013.gada pētījums atklāja, ka praktizēšanai mūzikā ir pozitīva ietekme uz īslaicīgas atmiņas spējām, apstrādes ātrumu un spriešanas spējām. Rakstot rakstu „Psychology Today”, Williams R. Klemms apgalvo, ka mūziķu atmiņas spējām vajadzētu aptvert visas nemuzikālās sfēras, palīdzot viņiem labāk atcerēties runu, lekciju un skandāru saturu.

10. Tas uzlaboja tavu ilglaicīgo atmiņu, balstītu uz vizuāliem kairinātājiem.

Mūzikas apmācības spēj arī ietekmēt ilglaicīgo atmiņu, īpaši vizuālajā sfērā. Teksasas Universitātes zinātnieki Arlingtonā pagājušajā gadā paziņoja, ka klasiski trenēti mūziķi, kas spēlē ilgāk par 15 gadiem iegūst augstākus rezultātus vizuālajos ilglaicīgos atmiņas testos. Šis paaugstinātā vizuālā jūtība visticamāk nāk no sarežģītu mūzikas partitūru analīzes. Pētījums neuzrāda apgalvojumus, kas skar mūziķus, kas mācās spēlēt mūziku, neizmantojot notis.

11. Tas jāva tev vieglāk pārvarēt uztraukumu.

Izanalizējot mūziķu vecumā no 6 līdz 18 gadiem smadzeņu skenēšanas attēlus, Vermontas Medicīnas koledžas universitātes pētnieki atklāja ievērojumu sabiezēšanu galvas garozas vietā, kas atbild par depresiju, agresivitāti un uzmanības problēmām. Saskaņā ar pētījumiem var apgalvot, ka muzikālā vingrināšanās „paātrināja galvas garozas darbību uzmanības prasmju, uztraukuma pārvarēšanas un emocionālās kontroles jomā.” Vai ne tāpēc tu vienmēr esi tik emocionāli stabils?

12. Tas uzlaboja tavu pašapziņu un pašcieņu.

Vairāki pētījumi parādīja, kā mūzika var uzlabot bērna pašapziņu un pašcieņu. 2004.gada pētījuma laikā Monreālas valsts skolas 4.klases 117 skolēni tika sadalīti divas grupās. Vienas grupas skolēni iknedēļu saņēma klavieru spēles apmācības triju gadu garumā, turpretī otrā grupa nesaņēma apmācības. Tie, kas iknedēļu spēlēja sasniedza ievērojami augstākus rezultātus pašcieņas testos, salīdzinot ar tiem, kas to nedarīja. Kā vairākums no mums zina, augsts pašcieņas līmenis var palīdzēt bērniem augt un attīstīties daudzās akadēmiskajās un neakadēmiskajās jomās.

13. Tas jāva tev būt radošākam.

Ir vispārzināms, ka zinātniski radošums nav viegli izmērāms. Bet lielākā daļa pieturās pie tā, ka mūzikas apmācības uzlabo radošumu, „īpaši, kad muzikālā aktivitāte pati par sevi ir radoša (piemēram, improvizācija).” Saskaņā ar „Education Week”, Karolīnska Institūta Stokholmā neirozinātniece Anna Pinho atklāja, ka mūziķiem ar „ilgu improvizēšanas pieredzi mūzikā ir labāka un mērķtiecīgāka aktivitāte tajās smadzeņu daļās, kas ir saistītas ar radošumu.” Mūzikas apmācības uzlabo arī saziņu starp smadzeņu labo un kreiso puslodi. Un pētījumi uzrāda, ka mūziķi uzrāda daudz labākus rezultātus atšķirīgas domāšanas testos, nākot klāj ar lielāku jauno ideju skaitu, kombinējot jauno informāciju negaidītajā veidā.

Toms Barnes - absolvējis Ņujorkas universitāti, strādā ziņu portālā Mic.com mūzikas nodaļā. Sadarbojies ar ierakstu kompānijām Columbia Records un Miracle Music.

I Latvijas flautas spēles jauno izpildītāju konkurss Sudraba flauta

Jauno mācību gadu uzsākot, Latgales priekšpilsētas mūzikas un mākslas skola sadarbībā ar Rīgas Pedagoģijas un izglītības vadības akadēmiju un Mārupes Mūzikas un mākslas skolu ir nākusī klajā ar jaunu projektu – konkursu, Latvijas mūzikas skolu jaunajiem flautistiem, kas notiks 2015. gada 28.-30. oktobrī. Šajā konkursā tiek aicināti piedalīties visu Latvijas mūzikas skolu audzēkņi, kas apgūst flautas spēli profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmās. Konkurss notiks vienā kārtā 3 vecuma grupās:

Juniori – dzimuši līdz 2006. g.

I grupa – dzimuši 2003.-2005. g.

II grupa – dzimuši 2002.-2000. g.

Īpaša vieta konkursā būs ierādīta pašiem mazākajiem – Junioru grupas dalībniekiem, lai sekmētu jauno flautistu interesi par mūziku un izpildītājmākslu kā arī, lai veicinātu talantīgo audzēkņu izaugsi un uzstāšanās pieredzi. Visi Junioru grupas dalībnieki tiks apbalvoti ar diplomiem un piemiņas dāvanām.

Dalībniekiem konkursā ir jāatskaņo divi dažādu rakstu un stilu skaņdarbi, iekļaujoties katras grupas noteiktajā hronometrāžā. Vienīgais ierobežojums šajā konkursā ir instrumenta izvēle – konkursa programmu, jāatskaņo uz lielās flautas, pikolo flautu

var spēlēt tikai Junioru grupā.

Lai veicinātu Latvijas profesionālās ievirzes mūzikas skolu pūšaminstrumentu spēles pedagogu tālākizglītību, iegūstot starptautisku pieredzi, pēc konkursa tiek piedāvāti profesionālās pilnveides kursi, kuru ietvaros notiek metodiskās pārrunas, žūrijas locekļu lekcijas un meistarklases. Pedagogiem būs iespēja aprunāties ar žūrijas locekļiem par savu audzēkņu uzstāšanos konkursā un saņemt novērtējuma analīzi. Katrs pedagogs saņems RPIVA sertifikātu par profesionālo pilnveidi 24 stundu apjomā.

Konkursa žūrijā darbosies un tālākizglītības kursu meistarklases vadīs Ella Dolžikova (Krievija), Silva Krašauska – Krauze (Latvija) un Maija Zandberga (Latvija/ Nīderlande). Interesantas būs meistarklašu vadītāju piedāvātās lekciju tēmas:

Ellas Dolžikovas lekcija „Elpošanas nozīme flautas spēles tehnikas attīstībā un skaņas veidošanā”;

Silvas Krašauskas – Krauzes lekcija „Nozīmīgākās pedagoģiskās pieejas flautas spēles apmācības sākumposmā un metodiskās norādes flautas spēles kvalitātes uzlabošanai”;

Maijas Zandbergas „Jaunākās metodiskās pieejas flautas spēles apmācībā, kas balstītas uz iegūto pieredzi mācoties pie profesora un izcila flautista

Filipa Benuā (Phillipe Benoit Beļģija/Nīderlande)”

Meistarkursu ietvaros ir iespēja pieteikt savus audzēkņus meistarklasēm, var pieteikt arī audzēkņus, kuri nepiedalās konkursā.

Pieteikšanās notiek elektroniski, aizpildot anketas līdz 2015. gada 5. oktobrim un nosūtot pa e-pastu: dace.bickovska@gmail.com.

Dalības maksa audzēkņiem konkursā 20.00 EUR, pedagogiem par dalību tālākizglītībasursos – 15,- EUR, audzēkņiem, kuri vēlas piedalīties meistarkursos – 5,- EUR veicot pārskaitījumu. (Konkursa dalībniekiem dalība meistarklasēs ir bez maksas)

Precīzāku informāciju par konkursa norisi ir pieejama Latgales priekšpilsētas mājas lapā: <http://www.muzikasskola.lv>

Būsiat gaidīti Latgales priekšpilsētas mūzikas un mākslas skolā oktobra pēdējā nedēļā. Mēs ceram uz atsaucību un interesi par šo projektu.

Projekta vadītāja:

RPIVA lektore, Latgales priekšpilsētas mūzikas skolas pedagogs **Dace Bičkovska**

E pasts: dace.bickovska@gmail.com;

Tel. +371 26460150

Konkursi

21. Starptautiskais jauno pianistu

konkurss Valmierā

Konkursu organizē Valmieras Mūzikas skola sadarbībā ar Valmieras Kultūras centru un Valmieras pilsētas pašvaldību.

Konkursa norise

Konkurss notiek trešdien, 2016. gada 27. janvārī, Valmieras Kultūras centra koncertzālē, Rīgas ielā 10.

Konkursa noteikumi

Konkurss notiek 4 vecuma grupās:

A grupa 8 - 9 gadi (ieskaitot)

B grupa 10 - 11 gadi (ieskaitot)

C grupa 12 - 13 gadi (ieskaitot)

D grupa 14 - 15 gadi (ieskaitot)

Dalībnieku vecuma noteikšanas robeždatums ir 2016. gada 27. janvāris (ieskaitot). Dalības maksa katram konkursa dalībniekam - 15 EUR.

Kontaktpersona: Konkursa organizatore Ritma Pētersone, tālr. (+371)26395331
e-pasts: ritma.petersone@valmiera.lv

I Latvijas flautas spēles jauno izpildītāju konkurss Sudraba flauta

Konkurss notiek 2015. gada 28.-30. oktobrī Latgales priekšpilsētas mūzikas un mākslas skolā; Rīgā Prūšu ielā 13 b, LV-1057

Pēc konkursa tiek piedāvāti profesionālās

pilnveides kursi, kuru ietvaros notiek metodiskās pārrunas, žūrijas locekļu lekcijas un meistarklases.

Katrs pedagogs saņems RPIVA sertifikātu par profesionālo pilnveidi 24 stundu apjomā.

Konkursa rīkotāji- Latgales priekšpilsētas mūzikas un mākslas skola

Konkursa noteikumi

Konkursā var piedalīties Latvijas mūzikas skolu audzēkņi, kas apgūst flautas spēli profesionālās ievirzes un interešu izglītības programmās (izņemot vidējās profesionālās mūzikas mācību iestādes audzēkņi)

Konkurss notiek vienā kārtā 3 vecuma grupās:

Juniori – dzimuši līdz 2006. g.

I grupa – dzimuši 2003.-2005. g.

II grupa – dzimuši 2002.-2000. g.

Dalībniekiem konkursā jāatskaņo divi dažādu rakstu un stilu skaņdarbi. (Konkursa programmu jāatskaņo uz lielās flautas, pikolo flautu var spēlēt tikai Junioru grupā)

Pieteikumus pieņem elektroniski (dace.bickovska@gmail.com) līdz 2015. gada 5. oktobrim. Dalības maksa 20.00 EUR

Koordinatorē Dace Bičkovska

Tel. 26460150

E pasts: dace.bickovska@gmail.com

5. STARPTAUTISKAIS JĀŅA NORVIĻA JAUNO PIANISTU KONKURSS

5. Starptautisko Jāņa Norviļa jauno pianistu konkursu organizē Vidzemes jauno talantu atbalsta fonds un Jāņa Norviļa Madonas mūzikas skola. Konkurss veltīts tautas melodiju intonatīvās savdabības popularizēšanai akadēmiskās klaviermūzikas žanros. Tas notiks 15.-17.01.2016.

Madonas kultūras namā.

Konkursa instruments -Steinway D flīģelis.

DALĪBNIKU GRUPAS

1.1. A grupa 5-6 gadi

1.2. B grupa 7-9 gadi

1.3. C grupa 10-12 gadi

1.4. D grupa 13-15 gadi

1.5. E grupa 16-18 gadi

Konkursa dalības maksa ir EUR 30.00 (viena maksa ir arī par klavieru ansambli, nevis par katru tā dalībnieku).

PIETEĪKŠANĀS uz e-pasta adresi music@madona.lv līdz 15.12.2015.

Adrese: Blaumaņa iela 16, Madona, LV-4801; e-pasta adrese: music@madona.lv

Konkursa koordinatori – Ilze Tomšone, tālr: 26336322

Konkursa koordinatori – Tatjana Savicka, tālr: +37126770552

Konkursa koordinatori – Guna Ruļjuka, tālr: +37128636615, www.madmuzskola.lv

Izdevējs: Latvijas Mūzikas izglītības iestāžu asociācija. Redaktore: Ilze Dāve

Izdevums elektroniski pieejams www.lmiia.lv

Sagatavots un iespiests: SIA *Ulma*

Redakcija par ievietoto rakstu saturu neatbild.

Materiālus iesūtīt līdz katra mēneša 10. datumam elektroniskā formātā uz e-pasta adresi: ilze.dave@gmail.com